



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Digitalizace výuky oboru Kosmetické služby		Číslo projektu: CZ 1 07/1 500/34 0535	
Škola: Soukromá střední odborná škola Břeclav, s.r.o. Mládežnická 3, 690 02 Břeclav			
Předmět: Matematika		Ročník: II	I I
Tematický okruh: Rovnice a jejich soustavy		Téma: Kvadratické nerovnice	
Jméno autora: Ing. Eva Tučková	Datum tvorby: leden 2013		
Kód materiálu: OPVK_1.5_DUM_III/2_MAT17_TU. Soubor: VYSTUPY/VY_32_inovace_MAT 17_TU			
Anotace: žáky se seznámí s teorií řešení kvadratických nerovnic. Příklady na procvičení jsou součástí další prezentace.			



Kvadratické nerovnice

Zpracovala: Ing. Eva Tučková



Kvadratická nerovnice je každá z nerovnic:

☛ $ax^2 + bx + c > 0$

☛ $ax^2 + bx + c < 0$

☛ $ax^2 + bx + c \geq 0$

☛ $ax^2 + bx + c \leq 0$

a, b, c jsou reálná čísla, a je různé od nuly.

Při řešení kvadratické nerovnice zjistíme, která ze tří možností pro trojčlen $ax^2 + bx + c$ nastane:

- ☞ Diskriminant rovnice $ax^2 + bx + c = 0$ je kladný, její kořeny jsou $x_1 \neq x_2$; trojčlen rozložíme:

$$ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2).$$

- ☞ Diskriminant rovnice $ax^2 + bx + c = 0$ je roven 0, její dvojnásobný kořen je x_1 ; trojčlen rozložíme:

$$ax^2 + bx + c = a(x - x_1)^2.$$

- ☞ Diskriminant rovnice $ax^2 + bx + c = 0$ je záporný, rovnice nemá kořeny; trojčlen nelze převést na součinnový tvar. Víme, že je pro všechna x buď kladný, nebo jen záporný.

Řešte nerovnici $x^2 + 3x + 2 \geq 0$

- ☛ Diskriminant rovnice $3x^2 + 3x + 2 = 0$ je $D = 9 - 8 = 1$, její kořeny $x_{1,2} = \frac{-3 \pm \sqrt{1}}{2} = -2; -1$
- ☛ Danou nerovnici vyjádříme v součinném tvaru: $(x + 1)(x + 2) \geq 0$
- ☛ Její řešení vede na dvě soustavy nerovnic (součin dvou výrazů je kladný, jsou-li oba kladné nebo oba záporné):

1.soustava

$$x + 1 \geq 0$$

$$\underline{x + 2 \geq 0}$$

$$x \geq -1$$

$$x \geq -2$$

$$K_1 = \langle -1, \infty \rangle$$

2.soustava

$$x + 1 \leq 0$$

$$\underline{x + 2 \leq 0}$$

$$x \leq -1$$

$$\underline{x \leq -2}$$

$$K_2 = (-\infty, -2\rangle$$

Množina všech řešení dané nerovnice je

$$K = K_1 \cup K_2 = (-\infty, -2\rangle \cup \langle -1, \infty)$$

Řešte nerovnici $x^2 + 11x + 24 < 0$

- Diskriminant rovnice $x^2 + 11x + 24 = 0$ je $D = 121 - 96 = 25$; kořeny $x_{1,2} = \frac{-11 \pm \sqrt{25}}{2} = -8; -3$
- Danou nerovnici vyjádříme v součinném tvaru: $(x + 8)(x + 3) < 0$
- Její řešení vede na dvě soustavy nerovnic (součin dvou výrazů je záporný, je-li první kladný a druhý záporný nebo první záporný a druhý kladný):

1. Soustava

$$x + 3 < 0$$

$$\underline{x + 8 > 0}$$

$$x < -3$$

$$\underline{x > -8}$$

$$K_1 = (-8; -3)$$

2. Soustava

$$x + 3 > 0$$

$$\underline{x + 8 < 0}$$

$$x > -3$$

$$\underline{x < -8}$$

$$K_2 = \emptyset$$

Množina všech řešení dané nerovnice je

$$K = K_1 \cup K_2 = (-8; -3) \cup \emptyset = (-8; -3)$$

Použité zdroje:

CALDA, Emil. *Matematika pro netechnické obory SOŠ a SOU, 1. díl.*

Praha: Prometheus, 2006, ISBN 80-7196-020-9.

ODVÁRKO, Oldřich; ŘEPOVÁ, Jana. *Matematika pro střední odborné školy a studijní obory středních odborných učilišť, 2. část.* Praha: Prometheus, 2008,

ISBN 978-80-7196-042-3.